

[Indenrigsministeren.]

Lovforslaget er en følge af, at lov om mødrehjælpsinstitutioner er ophævet ved lov om social bistand.

Ved forslaget pålægges amtskommunerne samt Københavns og Frederiksberg kommuner ansvaret for varetagelsen af den individuelle oplysningsvirksomhed om svangerskabsforebyggelse, som hidtil har været forestået af mødrehjælpsinstitutionerne og private foreninger. Forslaget åbner mulighed for, at driften af de private klinikker kan fortsætte.

Landsdækkende propaganda og oplysningsvirksomhed påhviler fortsat staten.

Betydningen af, at der i videst muligt omfang tilbydes befolkningen adgang til vederlagsfrit at få vejledning i svangerskabsforebyggelse, er jo blevet understreget i forbindelse med gennemførelsen af de nye regler om fri abort.

Det er mit håb, at overførelsen af ansvaret for den vejledningsvirksomhed, som hidtil er foregået på mødrehjælpsinstitutionerne og visse privat organiserede klinikker, fra staten til amtskommunerne — der jo også har ansvaret for sygehusvæsenet — vil medføre, at der bliver givet vejledningsopgaven en høj prioritet ude omkring i landet.

Jeg føler mig overbevist om, at en intensiveret indsats på dette område i sig selv vil have en dæmpende indflydelse på hele abortsituationen, ligesom det vel også af andre grunde må være rigtigst, at denne vejledningsopgave løses i sammenhæng med de social- og sundhedsmæssige opgaver, som i øvrigt påhviler amtskommunerne. Målet må være, at der kan ydes en bedre service til den enkelte, og ved udarbejdelsen af retningslinier for tilrettelæggelsen af det offentlige vejledningsvirksomhed vil jeg i hvert fald tage udgangspunkt i, at befolkningens adgang til vejledning i svangerskabsforebyggelse ikke må forringes — men om muligt forbedres.

I denne forbindelse er det helt naturligt, at tanken melder sig, om ikke man burde søge at gennemføre en ordning, hvorefter alle og enhver, der måtte ønske det, havde krav på at få gratis konsultation og receptudskrivning hos de praktiserende læger, når man henvender sig i svangerskabsforebyggende øjemed.

Og herfra er der ikke langt til, at man forestiller sig en ordning, hvor det offentlige også stiller svangerskabsforebyggende midler til fri disposition.

Når det gælder lægekonsultationerne og receptudskrivningen, finder jeg det nærliggende, om man forsøgte at løse dette spørgsmål ved at få disse ydelser ind under den offentlige sygesikring.

I sidste instans må det jo komme til at afhænge af, hvad dette vil komme til at koste det offentlige, men efter den nye sygesikringslov er der da i hvert fald åbnet mulighed for, at overenskomsterne mellem lægerne og den offentlige sygesikring kan omfatte også andre ydelser end „hjælp i sygdomstilfælde“.

Jeg agter derfor at tage initiativ til, at dette spørgsmål kan komme med på listen over de ting, der skal tages op, når en fornyelse af de nuværende overenskomster bliver aktuel.

Derimod er spørgsmålet om en almindelig gratis-ordning for svangerskabsforebyggende midler betydelig mere kompliceret og uoverskueligt, end det umiddelbart kan se ud til.

Rent bortset fra, at det næppe er muligt at danne sig et fornuftigt skøn over, hvad en sådan ordning ville koste de offentlige kasser, ville der rejse sig en lang række problemer blot i forbindelse med dette at afskære misbrug og med at finde frem til, hvilke midler der skulle være omfattet af gratis-ordningen, og hvilke ikke.

Det er min opfattelse, at omkostninger og problemer i forbindelse med en sådan gratis-ordning ikke vil stå i noget rimeligt forhold til den samfundsmæssige gevinst, men at det offentliges indsats først og fremmest må koncentreres om oplysning og propaganda i almindelighed og i tilvejebringelsen af adgang til individuel vejledning.

Med hensyn til propagandaarbejdet og muligheden for en intensivering af dette kan jeg oplyse, at indenrigsministeriet på forslag til finanslov for finansåret 1975-76 har søgt 500.000 kr. til dækning af udgifterne ved trykning af ny udgave af den tidligere udsendte præventionsvejledning, informationsmateriale vedrørende abortloven og sterilisationsloven samt som tilskud i henhold til § 11 i loven om svangerskabshygge og fød-